

กลวิธีการปรับนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานสู่ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ในประเทศญี่ปุ่น: การศึกษาเชิงภาษาศาสตร์

วิทยา โยชิตะ

กนกวรรณวลัย อินทร์หงษ์ษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Corresponding author's email: wichaya.w@msu.ac.th

รับบทความ 11 สิงหาคม 2564 แก้ไขบทความ 5 ตุลาคม 2564 ตอบรับ 18 กุมภาพันธ์ 2565

ออนไลน์ 14 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการทางภาษาศาสตร์ในการปรับนามวลีจากประโยคภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานให้เป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในบริบทการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ผลการวิจัยพบว่ามีกลวิธีการปรับนามวลีคือ 1) กลวิธีการเปลี่ยนคำ โดยการเปลี่ยนนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานสู่ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการเปลี่ยนคำที่ง่ายกว่า เช่น การใช้คำที่มีความหมายคล้ายกัน การใช้คำพ้องความหมาย และการใช้คำลูกกลุ่มแทนคำจากกลุ่ม 2) การไม่ใช้คำประสมระหว่างคำญี่ปุ่นกับคำยืม 3) กลวิธีการลดความสุภาพ และ 4) กลวิธีการเพิ่มคำอธิบาย โดยแบ่งออกเป็น 2 กรณีคือ การใช้อักษรฮิรางานะเขียนแทนอักษรคันจิพร้อมเขียนขยายความ และการเพิ่มคำศัพท์ที่เขียนด้วยอักษรโรมันกำกับไว้ท้ายคำศัพท์ ซึ่งกลวิธีเหล่านี้เป็นกลวิธีการทางภาษาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีเชิงอรรถศาสตร์ กลวิธีเชิงระบบหน่วยคำ กลวิธีเชิงวากยสัมพันธ์ หรือกลวิธีเชิงวจนปฏิบัติศาสตร์ นอกจากนี้บทความนี้ยังนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักการภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายคือ มีการเติม o- หน้าคำในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายไม่ได้ใช้เพื่อแสดงความสุภาพ แต่เป็นการใช้เพื่อทำให้คำไพเราะขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นบทความนี้ยังนำเสนอข้อมูลที่มีการใช้คำยืมและคำที่เขียนด้วยอักษรโรมันซึ่งขัดแย้งกับหลักการของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย

คำสำคัญ กลวิธี นามวลี ภาษาญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย โควิด 19 ภาษาศาสตร์

Strategies for Converting Noun Phrases from Standard Japanese to Easy Japanese in Order to Provide Information about COVID-19 in Japan: A Linguistic Study

Wichaya Yoshida

Kanokwanwalai Inhomgsa

Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

Corresponding author's email: wichaya.w@msu.ac.th

Received 11 August 2021; revised 5 October 2021; accepted 18 February 2022;

Online 14 September 2022

Abstract

The purpose of this research was to examine linguistic strategies for converting standard Japanese noun phrases into Easy Japanese within the context of providing information about COVID-19. The results of the research showed the following strategies for modifying noun phrases: 1) word change strategies; that is, by changing noun phrases from standard Japanese to Easy Japanese, there are strategies for changing sub-words, such as using words with similar meanings, the use of synonymous meanings, and the use of hyponymy instead of hypernymy, 2) not using compounds of Japanese words and borrowed words, 3) a strategy of reducing politeness, and 4) a strategy of adding an explanation. This can be divided into two cases: Using hiragana characters instead of kanji and expanding the meaning, and adding words written in Roman characters at the end of words. These are linguistic strategies; either semantic, morphological, or syntactic strategies, or verbal tactics. In addition, we found that the prefix *o-* when used with Easy Japanese words is not used to show politeness, but to make words more aesthetically pleasing. This research also presents information about the use of borrowed words and words written in the Roman alphabet that contradict the principles of Easy Japanese.

Keywords: strategies, noun phrases, Japanese, Easy Japanese, COVID-19, linguistics

1. บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ประชากรทั่วโลกต้องเผชิญกับโรคโควิด 19¹ ที่กำลังระบาด ส่งผลให้มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตไปแล้วทั่วโลกมากกว่า 167 ล้านคน และ 3.4 ล้านคน² ตามลำดับ การแพร่ระบาดของโรคนี้นับว่าเป็นวิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุขครั้งใหญ่ของโลกครั้งหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งระบบสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ด้วยเหตุนี้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนในประเทศญี่ปุ่นก็ได้ตื่นตัวและร่วมมือกันเพื่อช่วยยับยั้งและควบคุมเชื้อไวรัสไม่ให้แพร่กระจายมากขึ้น เช่น ภาครัฐได้ประกาศนโยบายและให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์เพื่อให้ความรู้และเป็นแนวทางแก่ประชาชนในปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตัวเองให้ปลอดภัย เป็นต้น

จากแนวทางหรือนโยบายที่ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ประกาศและให้ข้อมูลทำให้ประชาชนได้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเชื้อไวรัสตัวนี้มากขึ้น ทั้งในแง่ของการติดเชื้อ การแพร่เชื้อ อาการของโรค และแนวทางการรักษาเป็นต้น ดังนั้น “ข้อมูล” จึงเป็นหนึ่งนในเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ต่อสู้กับโรคโควิด 19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม หากการเข้าถึงข้อมูลไม่ดีเท่าที่ควร จะส่งผลให้ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วน ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ เช่น การนำแอลกอฮอล์ล้างแผลไปฉีดพ่นอาหารเพื่อฆ่าเชื้อโรคซึ่งเป็นการกระทำที่อันตราย เป็นต้น หากพูดถึงการจัดการข้อมูลและการให้ข้อมูลที่ดีแล้ว ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ อีกทั้งชาวญี่ปุ่นเป็นชนชาติที่ใส่ใจในทุกรายละเอียด ซึ่งแน่นอนว่าการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 นี้ ย่อมเป็นประเด็นหนึ่งที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อการปกป้องและดูแลประชากรในประเทศให้ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและสงบสุข

อย่างไรก็ตามการสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นที่คนญี่ปุ่นใช้กันในชีวิตประจำวันนั้น สำหรับชาวต่างชาติที่ไม่รู้ภาษาญี่ปุ่นหรือรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานนั้นย่อมเป็นสิ่งที่

¹ อ้างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 มีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 มาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 6(1) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ดังนั้น ในการวิจัยนี้ จึงกำหนดใช้คำว่า “โรคโควิด 19” เพื่อความกระชับและยังเป็นคำที่คนในสังคมไทยคุ้นเคยกันดี

² ข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 (WHO, 2021)

ยากต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่ชาวญี่ปุ่นต้องการจะสื่อสาร เนื่องจากลักษณะเฉพาะของภาษาญี่ปุ่น เช่น ภาษาญี่ปุ่นมีตัวอักษรถึงสามแบบ³ และมีการใช้อักษรที่แตกต่างกันออกไป จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาษาญี่ปุ่นมีความยากในการเรียนรู้สำหรับชาวต่างชาติที่ต้องอ่านอักษรทั้งสามแบบนี้ให้ได้ อีกทั้งภาษาญี่ปุ่นยังเป็นภาษาที่มีตัวบ่งชี้ หรือที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า “คำช่วย” ที่ใช้ชี้หน้าที่ของนามวลีในประโยค ตัวบ่งชี้เหล่านี้มีอยู่มากมายและมีการใช้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว ยังมีการใช้หน่วยคำเติมทั้งหน่วยคำเติมหน้าและหน่วยคำเติมท้าย มีการผันคำหลายรูปแบบ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการใช้ภาษาสุภาพอีกด้วย ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นที่ชาวญี่ปุ่นใช้ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ตาม (ต่อไปจะใช้คำว่า “ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน” แทน) จึงค่อนข้างยากสำหรับชาวต่างชาติที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่น (ต่อไปใช้คำว่า “ชาวต่างชาติ” แทน) จากการศึกษาการส่งแรงงานชาวอิสานไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นของวิชา โยชิตะ (2562) พบว่าแรงงานชาวต่างชาติที่เดินทางไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นมีอยู่จำนวนมากและมีแนวโน้มที่สูงขึ้น เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นกำลังขาดแรงงาน ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นมีนโยบายเพื่อเปิดรับแรงงานชาวต่างชาติให้เข้าไปทำงานในประเทศมากขึ้นเพื่อเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจญี่ปุ่นให้ดำเนินต่อไปได้อย่างไรก็ตามการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นเป็นปัญหาหนึ่งที่แรงงานชาวต่างชาติประสบซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การทำงาน รวมถึงการต่อวีซ่าอีกด้วย

จากปัญหาด้านการสื่อสารกับชาวต่างชาติด้วยภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและได้สนับสนุนให้มีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย” เพื่อใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ โดยมีกลวิธีและหลักในการปรับภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย จะอธิบายโดยละเอียดในหัวข้อถัดไป

สำหรับบทความนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการปรับนามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายตามแนวทางภาษาศาสตร์ การศึกษานามวลีเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากนามวลีเป็นองค์ประกอบสำคัญและพบบ่อยองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ความหมายของประโยคสมบูรณ์ โดยนามวลีสามารถเป็นได้ทั้งในส่วนเติมเต็ม (complement) และส่วนขยาย (adjunct) ของประโยค อีกทั้งการศึกษานามวลีของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายยังไม่พบมากทั้งในประเทศญี่ปุ่นและ

³ ภาษาญี่ปุ่นมีอักษร 3 แบบคือ อักษรฮิรางานะ อักษรคาตากานะ และอักษรคันจิ

ประเทศไทย ดังนั้นการศึกษานี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การศึกษานามวลี รูปประโยค และไวยากรณ์ของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายเชิงภาษาศาสตร์ โดยผู้วิจัยหวังว่าบทความนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในวงการศึกษาและวิจัย รวมถึงการผลิตตำราภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายเพื่อการสื่อสารสำหรับแรงงานไทยที่ต้องการไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นในอนาคต อันเป็นส่วนหนึ่งในการสนองนโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อสนับสนุนการสื่อสารของแรงงานต่างชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. แนวคิดภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย

ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย หรือ Easy Japanese⁴ เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เกิดจากแนวคิดการสื่อสารข้อมูลที่จำเป็นด้วยภาษาญี่ปุ่นแก่ชาวต่างชาติให้ได้รับรู้ข่าวสาร เช่น การให้ข้อมูลเพื่อระงับตัวจากการเกิดภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น เนื่องจากข้อมูลที่สื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่ผ่านมานั้น เต็มไปด้วยคำศัพท์เฉพาะเป็นจำนวนมากดังในกรณีการเกิดอุทกภัย ข้อมูลประกาศที่ทางการญี่ปุ่นเผยแพร่ออกมานั้น มีคำศัพท์เฉพาะมากกว่า 2,000 คำ ซึ่งทำให้ชาวต่างชาติไม่สามารถทำความเข้าใจได้ ดังนั้นจึงได้มีการเริ่มปรับภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานให้เข้าใจง่ายมากขึ้น เพื่อใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติ เช่น การปรับโครงสร้างประโยคให้ซับซ้อนน้อยลง (Shibata, 2006)

จากแนวคิดข้างต้น ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจึงเป็นประเด็นที่ศึกษามาอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศญี่ปุ่น โดยมีหลักการปรับภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานสู่ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจภาพรวมของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้สรุปหลักของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายของซาโตะ (Sato, 2013) สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประเทศญี่ปุ่น (Agency for Cultural Affairs, 2020) อุเอกิ (Ueki, 2019) ทาคะเดะ และอิวาทะ (Takeda & Iwata, 2019) อิชิฮาระ (Ishihara, 2019) และสมาคมการแพทย์แห่งประเทศญี่ปุ่น (Ministry of Health, Labour and Welfare, 2021) ไว้ดังนี้

1. ประโยคภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมักเป็นประโยคความเดียว กระชับ และมีโครงสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน ดังตัวอย่าง (1-EJP) ซึ่งแตกต่างจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่ประโยคอาจยาวและโครงสร้างประโยคมีความซับซ้อนมากกว่า ดังตัวอย่าง (1-JP)

⁴ ในบางบทความอาจใช้ Plain Japanese หรือ Simple Japanese ซึ่งมีความหมายเดียวกับ Easy Japanese หรือภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในบทความนี้

นอกจากนี้ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายยังมีการเว้นวรรคระหว่างคำหรือวลีเพื่อให้อ่านได้ง่ายขึ้น ซึ่งแตกต่างจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่คำหรือวลีในประโยคถูกเขียนติดกันโดยไม่มี การเว้นวรรค สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประเทศญี่ปุ่นได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ประเด็นนี้ไว้ในคู่มือภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายว่าความยาวของประโยคภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย มักมีความยาวไม่เกิน 30 ตัวอักษร มีตัวอย่างดังนี้

(1-JP) お手続きは、 休日は なるべく 避けてください。
o-tetsudzuki-wa k'yu:dzitsuu-wa narubekuu sake-te-kuudasai
POL-การดำเนินการ-TOP วันหยุด-TOP เท่าที่ทำได้ หลีกเลี้ยง-CONJ-กรุณา
“(สำหรับ) การดำเนินการ กรุณาหลีกเลี้ยงวันหยุดเท่าที่จะทำได้”

(1-EJP) 平日に 手続きを してください。
he:dzitsuu-ni tetsudzuki-wo ji-te-kuudasai
วันธรรมดา-ใน การดำเนินการ-ACC ทำ-CONJ-กรุณา
“กรุณาดำเนินการในวันธรรมดา”

(Immigration Services Agency of Japan, 2020, p. 10)

2. ใช้อักษรคันจิในแต่ละประโยคไม่มากจนเกินไป และใส่คำอ่านกำกับด้วย อักษรฮิรางานะ จากประโยคภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใน (1-EJP) เมื่อเทียบกับประโยค มาตรฐานใน (1-JP) แล้วมีจำนวนของอักษรคันจิน้อยกว่า

3. มีคำลงท้ายเพื่อจบประโยคให้ชัดเจน เช่น การจบประโยคด้วยรูป *-masuu* หรือ *-desuu* เป็นต้น

4. ไม่ใช้คำศัพท์ยาก โดยใช้คำศัพท์ในระดับพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวันหรือ คำศัพท์พื้นฐานที่ชาวต่างชาติต้องรู้ นอกจากนี้แล้วยังให้หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศและอักษรโรมัน ดังตัวอย่าง (2-EJP)

(2-JP) 自動車運転中は、安全な場所に停車してから
dzido:fa.wNteN.tʃu:-wa aNzeN-na bafo-ni te:ʃaʃi-tekara
ขณะขับรถ-TOP ปลอดภัย-COP สถานที่-DAT จอดรถ-CONJ
通報してください。
tsu:ho:ʃi-te-kudasai
รายงาน-CONJ-กรณ
“ในขณะที่กำลังขับรถ กรุณาจอดรถในที่ปลอดภัยก่อน แล้วจึงรายงาน”

(2-EJP) くるまを うんてんして いる と き は あんぜん な
kuruma-wo unteNʃi-te iru toki-wa aNzeN-na
รถ-ACC ขับรถ-CONJ กำลัง ตอน-TOP ปลอดภัย-COP
ばしょに くるまを とめてから でんわしてください。
bafo-ni kuruma-wo tome-tekara deNwaʃi-te-kudasai
สถานที่-DAT รถ-ACC จอด-CONJ โทรศัพท์-CONJ-กรณ
“ขณะกำลังขับรถ กรุณาจอดรถในสถานที่ปลอดภัยก่อน แล้วจึงค่อยโทรศัพท์”
(Yuasa, 2014, p. 153)

จากตัวอย่างนามวลี *dzido:fa.wNteN.tʃu:-wa* ‘ขณะขับรถ’ ใน (2-JP) เป็นคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน ที่เป็นคำประสมระหว่างคำนาม 3 คำ คือ *dzido:fa* ‘รถยนต์’ *unteN* ‘การขับรถ’ และ *tʃu:-wa* ‘ระหว่าง’ ซึ่งเป็นคำศัพท์ค่อนข้างยาก อีกทั้งยังถูกเขียนด้วยอักษรคันจิอีกด้วย ส่วนกริยาลี *kuruma-wo unteNʃi-te iru* ‘กำลังขับรถ’ ใน (2-EJP) ถูกเขียนด้วยอักษรฮิรางานะและเป็นสำนวนพื้นฐานที่เข้าใจง่ายกว่า

5. หลีกเลี่ยงการใช้คำเลียนเสียง เช่น คำเลียนเสียงคนหรือธรรมชาติ
6. อธิบายความหมายของคำเฉพาะ โดยการเพิ่มความหมายในวงเล็บ “< >”
7. หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาสุภาพ โดยภาษาสุภาพในภาษาญี่ปุ่นมีทั้งรูปยกย่องและถ่อมตัวนั้นมีการผันรูปและการใช้หน่วยคำที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นอาจสับสนกับโครงสร้างประโยคของภาษาสุภาพได้ โดยคำศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจะไม่ใช้หน่วยคำเติมหน้า *o* เพื่อแสดงความสุภาพ ดังแสดงในตัวอย่าง (1-EJP) นามวลี *tetsudzuki* ‘การดำเนินการ’ ไม่มีการเติมหน่วยคำเติมหน้า *o*

ในขณะที่ตัวอย่าง (1-JP) *o-tetsudzuki* มีการใช้หน่วยคำเติมหน้า *o-* เพื่อแสดงความสุภาพ

8. มีการใช้ประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการสื่อสารขึ้นต้นประโยค เพื่อให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจสารได้รวดเร็วและง่ายมากยิ่งขึ้น

9. หลีกเลี่ยงการใช้คำฟุ่มเฟือย

10. ไม่ใช้สำนวนที่กำกวมหรือความหมายไม่ชัดเจน

11. เขียนวันที่ หรือตัวเลขเป็นแบบสากลให้ชัดเจน

12. ใช้รูปภาพ ภาพถ่าย หรือแผนภูมิประกอบ เพื่อให้ผู้ที่ไม่เข้าใจภาษาญี่ปุ่นสามารถเข้าใจสารได้

13. สำหรับการปรับคำกริยาเป็นคำนามนั้นอาจยากต่อการปรับเปลี่ยน ในกรณีนี้ควรเปลี่ยนเป็นคำกริยาอื่นที่สามารถเข้าใจได้ง่ายกว่าแทน

จากแนวคิดที่ได้กล่าวมาข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่าภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานมีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากและเขียนด้วยอักษรคันจิเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน จึงมีการปรับภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายเรียกว่า “Yasashii Nihongo” หรือ “Easy Japanese” เพื่อให้ชาวต่างชาติได้รับข่าวสารที่จำเป็นและถูกต้อง สำหรับประโยชน์ของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายนั้น อีโอรื (Iori, 2016) ให้ความเห็นไว้ว่าเป็นการส่งเสริมการสื่อสาร โดยภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจะเป็นภาษาพื้นฐานของชุมชนและยังเป็นภาษาที่ใช้ร่วมกันระหว่างคนในชุมชนญี่ปุ่นกับชาวต่างชาติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างชาวญี่ปุ่นและชาวต่างชาติ ซึ่งจะทำให้ชาวต่างชาติสามารถเรียนรู้และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมญี่ปุ่นได้ง่ายยิ่งขึ้น

อนึ่ง การศึกษากลวิธีการปรับนามวลีในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายยังไม่พบแพร่หลาย ผู้วิจัยพบเพียงแนวคิดของยูอาสะ (Yuasa, 2014) ที่ได้ทำการศึกษาและสรุปกลวิธี การปรับนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายไว้ดังนี้

1. การเปลี่ยนคำนามหนึ่งเป็นคำนามหนึ่ง เช่น ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานใช้คำว่า 自動車 /dʒido:ʃa/ ‘ยานยนต์’ ส่วนในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใช้คำว่า < くるま /kuruma/ ‘รถยนต์’ แทน

2. การเปลี่ยนคำนามเป็นคำที่มีคำกริยาขยาย เช่น ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานใช้คำว่า 負傷者 /φuɰfo:ja/ ‘ผู้ได้รับบาดเจ็บ’ ส่วนในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใช้นามวลี ケガをした人 /kega-wo jita ɕito/ ‘คนที่บาดเจ็บ’ แทน

3. การเปลี่ยนคำนามเป็นอนุประโยคหรือวลีที่มีความหมายสอดคล้องกัน เช่น ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานใช้คำนาม 大雨 /o:ame/ ‘ฝนตกหนัก’ ส่วนในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใช้เป็นประโยค 雨がた く さん 降る /ame-ga takusaN ɸurru/ ‘ฝนตกมาก’

จากกรอบแนวคิดของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายและกลวิธีการปรับนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดนี้ร่วมกับการใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีการดำเนินวิจัยดังจะอธิบายในหัวข้อถัดไป

3. ระเบียบวิธีวิจัยและกรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้เก็บข้อมูลภาษาจากโปสเตอร์ออนไลน์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ที่ประกาศโดยหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติในประเทศญี่ปุ่นทั้งหมด 7 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานคณะกรรมการภายในประเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ และสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563-2564 มีจำนวนโปสเตอร์ออนไลน์ทั้งหมด 10 โปสเตอร์ โดยโปสเตอร์เหล่านี้มีคู่เทียบระหว่างภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานกับภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย จากนั้นผู้วิจัยนำเนื้อความในโปสเตอร์มาแยกเป็นประโยคที่มีเนื้อความเดียวกันได้ทั้งหมด 86 คู่ประโยค (ตัวอย่างโปสเตอร์แสดงในหน้าถัดไป)

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำกลวิธีการปรับนามวลีของยูอาซะ (Yuasa, 2014) และแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาปรับใช้ในการวิเคราะห์โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ทางความหมาย (meaning relations) มาใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้านอรรถศาสตร์

3.2 กฎส่วนหลักอยู่ขวามือของวิลเลียม (William, 1981) และการแปลงเป็นนามมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านระบบหน่วยคำ

3.3 ทฤษฎีเอกซ์บาร์ของชอมสกี (Chomsky, 1970, อ้างถึงใน Cook & Newson, 2007) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวากยสัมพันธ์

3.4 กฎความร่วมมือของไกรซ์ (Grice, 1975) มาใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์

โดยผู้วิจัยจะอธิบายทฤษฎีทางภาษาศาสตร์พร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อถัดไป

ภาพที่ 1

โปสเตอร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ที่เขียนด้วยภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน (ภาพซ้าย) และภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย (ภาพขวา) โดยสำนักงานคณะกรรมการร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ (Ministry of Health, Labour and Welfare, 2021)

4. กลวิธีการปรับนามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานสู่ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย

ก่อนการวิเคราะห์กลวิธีการปรับนามวลี ผู้วิจัยจะอธิบายความแตกต่างระหว่างคำนาม (noun) กับนามวลี (noun phrase) โดยสังเขป เพื่อให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจ

บทวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ “คำนาม” เป็นชนิดของคำประเภทหนึ่งใช้อ้างถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น *เพื่อน คอมพิวเตอร์* เป็นต้น โดยคำนามอาจเป็นได้ทั้งสามัญนามหรือวิสามัญนาม (Radford, 2004, p. 238) ส่วน “นามวลี” นี้เป็นคำศัพท์เฉพาะทางภาษาศาสตร์ที่ใช้เรียกรวมคำนามหรือคำสรรพนามทั้งที่มีส่วนขยายและไม่มีส่วนขยาย เช่น *นก นกสีดํา* เป็นต้น (วิภาส โพธิ์แพทย์, 2561, น. 82)

ในลำดับถัดไปจะเป็นการนำเสนอบทวิเคราะห์กลวิธีการปรับนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายซึ่งผู้วิจัยแบ่งกลวิธีการเปลี่ยนนามวลีออกเป็น 4 กลวิธี คือ กลวิธีการเปลี่ยนคำ กลวิธีการลดส่วนขยายของนามวลี กลวิธีการลดความสุภาพ และกลวิธีการเพิ่มคำอธิบาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 กลวิธีการเปลี่ยนคำ

กลวิธีการเปลี่ยนคำนี้เป็นกลวิธีที่เปลี่ยนจากนามวลีหนึ่งเป็นอีกนามวลีหนึ่งที่ยากกว่า สำหรับกลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ยูอาซะ (Yuasa, 2014) ได้เสนอเอาไว้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่ากลวิธีนี้ใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ในการปรับคำให้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีทางความหมาย กลวิธีเชิงระบบหน่วยคำ และกลวิธีเชิงวากยสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยแบ่งกลวิธีการเปลี่ยนคำเป็น 3 กลวิธีย่อย ดังนี้

4.1.1 กลวิธีการใช้คำแทนที่มีความหมายคล้ายกัน คำพ้องความหมายหรือคำลูกกลุ่ม

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเชิงอรรถศาสตร์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางความหมายของคำซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น คำพ้องความหมาย (synonymy) คำลูกกลุ่ม (hyponymy) คำแย้งความหมาย (oppositions)⁵ และวงคำศัพท์ (lexical fields)⁶ (Löbner, 2013) ในส่วนของภาษาญี่ปุ่นสัจนิยมยกตัวอย่างความสัมพันธ์ของคำในภาษาญี่ปุ่นไว้ เช่น คำว่า *きれい* /kire:/ ‘สวย’ กับ *美しく* /utsukufi:/ ‘สวย’ มีความสัมพันธ์แบบคำพ้องความหมายกัน *大きく* /o:ki:/ ‘ใหญ่’ กับ *小さく* /tʃi:sai/ ‘เล็ก’ มีความสัมพันธ์แบบคำตรงข้าม เป็นต้น (Tsujiyama, 2014, p. 311) สำหรับภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย ผู้วิจัยพบว่าการลดระดับความยากของคำศัพท์โดยเปลี่ยนไปใช้คำอื่นที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกับคำเดิม ดังตัวอย่าง (3-JP) และ (3-EJP)

⁵ ความสัมพันธ์ของคำแบบคำตรงข้าม (antonyms) ถูกจัดเป็นประเภทย่อยของความสัมพันธ์นี้ (Löbner, 2013, p. 209)

⁶ ความสัมพันธ์ของคำแบบการจัดจำพวก (taxonomies) คำแสดงส่วนประกอบ (meronymies) ถูกจัดเป็นประเภทย่อยของความสัมพันธ์นี้ (Löbner, 2013, pp. 216-217)

- (3-JP) 感染リスクが 高まる 5つの 場面
kaNseN.risukwu-ga tamaru itsuutsu-no bameN
การติดเชื้อ.ความเสี่ยง-NOM ทำให้สูงขึ้น 5-GEN สถานการณ์
“5 สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ”

- (3-EJP) 新しい コロナウイルスの 病気になりやすい 「5つの とき」
atarafi: koronawirusu-no b'o:ki-ni nari-jasui itsuutsu-no toki
ใหม่ ไวรัสโคโรนา-GEN การป่วย-DAT กลายเป็น-ง่าย 5-GEN เมื่อ/ตอน
“5 ตอนที่ทำให้ป่วยง่ายจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่”

ตัวอย่าง (3-JP) เป็นนามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่มีส่วนขยายยาว โดยมี
ส่วนหลักคือ *itsuutsu-no bameN* ‘5 สถานการณ์’ ซึ่งส่วนหลักนี้ถูกเปลี่ยนเป็น *itsuutsu-
no toki* ใน (3-EJP) กลวิธีนี้เป็นการนำคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกัน ในที่นี้คือ
bameN ‘สถานการณ์ (ที่นั่น)’ กับ *toki* ‘เมื่อ ตอน เวลา’ มาใช้แทนกัน ซึ่งจะทำให้
ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น โดยใช้สื่อความหมายว่า “ตอนที่.... หรือ เวลาที่...”

นอกจากการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าคำหรือวลี
ที่นำมาใช้แทนนั้นมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับนามวลีเดิมอีก 2 รูปแบบคือ คำพ้อง
ความหมาย (synonymy) และคำลูกกลุ่ม (hyponymy) ดังแสดงในตัวอย่าง (4-JP),
(4-EJP) และ (5-JP), (5-EJP) ตามลำดับ

- (4-JP) 高齢者 や 持病の ある ような
ko:re:fa ja dzib'o:-no aru jo:-na
ผู้สูงอายุ CONJ โรคประจำตัว-GEN มี EVID-COP
重症化リスクの 高い 人
dzu:fo:ka.rikusw-no takai cito
อาการรุนแรง.ความเสี่ยง-GEN สูง คน
“คนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะมีอาการรุนแรงเช่นผู้สูงอายุหรือคนที่มีโรคประจำตัว”

(4-EJP)	としよ お年寄り、	た 他の	びょうき 病気が	ある	人
	otojijori	ta-no	b'io:ki-ga	aru	çito
	คนชรา	อื่น-GEN	โรค-NOM	มี	คน
	“คนชราและคนที่มีโรคอื่น ๆ”				

ส่วนขยายของนามวลี (4-EJP) มีการใช้คำพ้องความหมายที่เป็นคำศัพท์ในระดับพื้นฐานและใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น *otojijori* ‘คนชรา’ แทน *ko:re:fa* ‘ผู้สูงอายุ’ ใน (4-JP) ซึ่งเป็นคำศัพท์ยากและถูกเขียนด้วยอักษรคันจิที่ยากกว่า อีกทั้งยังมีการออกเสียงเป็นเสียงจีนอีกด้วย ในขณะที่ *otojijori* ใน (4-EJP) แม้จะถูกเขียนด้วยอักษรคันจิแต่มีการเขียนเสียงอ่านกำกับไว้ด้านบนคำศัพท์ ซึ่งการเขียนในลักษณะนี้ ช่วยทำให้ผู้ที่ไม่สามารถอ่านอักษรคันจิออกให้สามารถอ่านได้

นอกจากลักษณะของการเปลี่ยนคำใน (4-JP) และ (4-EJP) ที่เป็นการเปลี่ยนคำพ้องความหมายที่เขียนด้วยอักษรคันจิแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าการเปลี่ยนคำญี่ปุ่นเป็นคำยืมที่เขียนด้วยอักษรคาตากานะ โดยคำยืมที่นำมาใช้แทนนี้ต้องเป็นคำที่สามารถเข้าใจได้ตรงกัน เช่น ภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานใช้คำว่า 運動/*uNdo:*/ คือ ‘การออกกำลังกาย’ ส่วนภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใช้คำว่า スポーツ/*supo:tsu:*/ ‘กีฬา’

การเปลี่ยนคำในลักษณะถัดไป คือ การใช้คำลูกกลุ่มใน (5-EJP) แทนการใช้คำจ่ากลุ่ม (hypernym) ใน (5-JP)

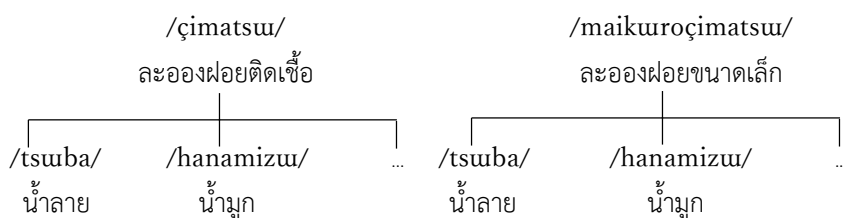
(5-JP)	マスク	なしに	近距離で	会話を	することで、
	makusuu	naʃi-ni	kink'ori-de	kaiwa-wo	suuru-koto-de
	หน้ากากอนามัย	ไม่มี-DAT	ระยะใกล้-โดย	การสนทนา-ACC	ทำ-NMLZ-โดย
	飛沫感染	や	マイクロ飛沫での	感染	
	çimatsuu	ja	maikuroçimatsuu-de-no	kaNseN	
	ละอองฝอย.การติดเชื้อ	CONJ	ละอองฝอย.ขนาดเล็ก-โดย-GEN	การติดเชื้อ	
	リスクが	高まる。			
	rikusuu-ga	tamaru			
	ความเสี่ยง	ทำให้สูงขึ้น			
	“การสนทนาในระยะใกล้กันโดยไม่ใส่หน้ากากอนามัยจะทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อที่เกิดจากละอองฝอยติดเชื้อและละอองฝอยขนาดเล็ก”				

(5-EJP) 多い 人数で 飲んだり 食べたり すると、 話すときに
o:i niNzu-de noN-dari tabe-tari suru-to hanasu-toki-ni
มาก จำนวนคน-โดย ดื่ม-บ้าง กิน-บ้าง ทำ-บ้าง-COND พูด-ตอน-ใน
大きな 声に なったり、 つばが 飛んだり
o:ki-na koe-ni nat-tari tsuba-ga toN-dari
ใหญ่-COP เสียง-DAT กลายเป็น-บ้าง น้ำลาย-NOM กระเด็น-บ้าง
することで 病気に なりやすい です。
suru-koto-de b'o:ki-ni nari-jasui desu
ทำ-NMLZ-CONJ การป่วย-DAT กลายเป็น-ง่าย COP
“การดื่มและกินร่วมกันหลายคน เมื่อพูดตะโกนเสียงดัง เพราะน้ำลายกระเด็นจึงจะทำให้ป่วยได้ง่าย”

นามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน *çimatsuw* ‘ละอองฝอยติดเชื้อ’ และ *maikuroçimatsuw* ‘ละอองฝอยขนาดเล็ก’ ใน (5-JP) ที่ เป็นคำจำกัดกลุ่มที่มีความหมายกว้าง โดยความหมายครอบคลุมได้ทั้ง “น้ำลาย” และ “น้ำมูก” เป็นต้น ในส่วนของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการปรับไปใช้นามวลี *tsuba* ‘น้ำลาย’ ใน (5-EJP) แทน ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายแคบและชัดเจนมากกว่า โดยความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างนามวลี *çimatsuw*, *maikuroçimatsuw* และ *tsuba* เป็นแบบคำลูกกลุ่ม โดยมี *çimatsuw* และ *maikuroçimatsuw* เป็นคำจำกัดกลุ่ม และมี *tsuba* เป็นคำลูกกลุ่ม ซึ่งเป็นประเภทย่อยของละอองฝอยติดเชื้อและละอองฝอยขนาดเล็ก ความสัมพันธ์ทางความหมายของทั้งสามคำแสดงไว้ในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1

ความสัมพันธ์ทางความหมายของ *tsuba* และคำจำกัดกลุ่ม

4.1.2 การใช้คำประสม (compound words) ที่เป็นคำประสมกับคำที่เขียนด้วยอักษรคาตากานะซึ่งเป็นคำที่มีจากภาษาต่างประเทศ

โดยคำประสมเหล่านี้อาจเป็นการประสมคำระหว่างคำที่เขียนด้วยอักษรคาตากานะกับอักษรฮิรางานะดังปรากฏใน (6-JPn) และ (6-EJPn) หรือคำประสมระหว่างอักษรคาตากานะกับอักษรคันจิดังแสดงไว้ใน (6-JPข) กับ (6-EJPข) และ (6-JPค) กับ (6-EJPค) โดยกลวิธีการเปลี่ยนนามวลีต้นทางที่เป็นภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นนามวลีปลายทางที่เป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายนั้น สามารถเปลี่ยนเป็นกริยาวลีดังตัวอย่าง (6-EJP) หรือนามวลีดังตัวอย่าง (6-EJPข) และ (6-EJPค)

(6-JP)	(6-EJP)
ก. [マスクなし] _N makusuu.nafi “การไม่มีหน้ากากอนามัย”	[多い人数で 飲んだり 食べたり する] _{VP} o:i niNzuu-de noN-dari tabe-tari suruu “ดื่มบ้างกินบ้างโดยคนมาก”
ข. [マイクロ飛沫] _N maikuro.çimatsuu “ละอองฝอยขนาดเล็ก”	[[つばが 飛んだり する]こと _{NMLZ}] _{NP} tsuba-ga toN-dari suruu -koto “การที่น้ำลายลอย / กระเด็น”
ค. [感染リスク] _N kaNseN.rikusuu “ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ”	[病気] _N b'o:ki “การเจ็บป่วย”

จากตัวอย่าง (6-JPค-ค) หากพิจารณาให้ละเอียดขึ้นจะพบว่ากลวิธีนี้มีการใช้กลวิธีเชิงระบบหน่วยคำและอรรถศาสตร์ สามารถเขียนแทนเป็นสัญลักษณ์แทนโครงสร้างการปรับนามวลี (6-JPค-ค) ได้เป็น (7ก-ค) ตามลำดับ

- (7)
- ก. [N-N]_N → VP
- ข. [N-N]_N → [[VP] N_{NMLZ}]_{NP}
- ค. [N-N]_N → N

โครงสร้าง (7ก-ค) แสดงโครงสร้างการปรับนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน เป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย ซึ่งมีการใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ที่แตกต่างกันไป กล่าวคือนามวลี *makusuu.nafi* ‘การไม่มีหน้ากากอนามัย’ ใน (6-JPn) เป็นคำประสมคำนามระหว่างคำว่า *makusuu* ‘หน้ากาก’ กับคำว่า *nafi* ‘การไม่มี’ โดยคำนาม *makusuu* เป็นคำที่ถูกเขียนด้วยอักษรคาตากานะ เนื่องจากเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ซึ่งในกรณีของผู้ที่ไม่รู้คำศัพท์นี้อาจเกิดความสับสนได้ ดังนั้นนามวลี *makusuu.nafi* จึงถูกเปลี่ยนเป็นกริยาวลีเพื่อยกตัวอย่าง “การไม่มีหน้ากากอนามัย” เช่น “กรณีการกินบ้างดื่มบ้างโดยมีคนจำนวนมาก” ซึ่งหากพิจารณาถึงการกระทำ “กิน” และ “ดื่ม” แล้วเป็นการกระทำที่ผู้กระทำต้องถอดหน้ากากอนามัยออกซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ “การไม่มีหน้ากากอนามัย” ดังนั้นในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจึงใช้กริยาวลีดังกล่าวแทน ซึ่งเขียนแทนโครงสร้างได้ใน (7ก)

สำหรับกลวิธี (7ข) เป็นการใช้กลวิธีเชิงระบบหน่วยคำ กล่าวคือ นามวลีภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน *maikuro.çimatsur* ‘ละอองฝอยขนาดเล็ก’ เป็นคำประสมคำนามระหว่างคำว่า *maikuro* ‘เล็ก’ กับคำว่า *çimatsur* ‘ละอองน้ำ’ โดยคำประสมนี้ถูกเปลี่ยนให้เป็นกริยาวลีโดยใช้กระบวนการเชิงระบบหน่วยคำด้วยการเติมหน่วยคำ *-koto* ซึ่งเป็นหน่วยคำเติมท้ายเพื่อแปลงกริยาวลีให้เป็นนามวลี (nominalization) ในประเด็นนี้จากมุมมองเชิงระบบหน่วยคำแล้ว แม้นามวลีของภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานกับภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใน (6-EJPn) และ (6-EJPข) จะเป็นนามวลีเหมือนกัน แต่ (6-EJPn) เป็นคำนาม ในขณะที่ (6-EJPข) เป็นนามวลีที่ผ่านกระบวนการแปลงเป็นนาม

ส่วนนามวลี *kaNseN.rikusuu* ‘ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ’ ใน (6-JPค) มีการเปลี่ยนจากคำประสมระหว่างคำที่ถูกเขียนด้วยอักษรคาตากานะและอักษรคันจิเป็นคำนามที่เข้าใจง่ายกว่าคือ *b'α.ki* ‘การป่วย’ ซึ่งกลวิธีนี้เป็นการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาปรับใช้ซึ่งเป็นกลวิธีด้านความหมายดังที่ได้อธิบายใน 4.1.1 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตัวอย่างนี้ตามกรอบแนวคิดทางระบบหน่วยคำจะพบกลวิธีการปรับคำประสมให้ซับซ้อนน้อยลง ซึ่งคำในตัวอย่าง (6-JPค) กับ (6-EJPค) สามารถเขียนโครงสร้างคำประสมใหม่ได้ใน (8)

- (8) [[[感]_V [染]_N] _N [リ ス ク]_N] _N → [[病]_N [気]_N] _N
kaN seN. rikusu b'io: ki
รู้สึก รอยต่าง ความเสี่ยง การป่วย
“ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ” “การเจ็บป่วย”

จากโครงสร้างการประสมคำใน (8) ผังซ้ายคือคำประสมในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน ส่วนผังขวาคือคำประสมในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย โดยผังซ้ายหากมองโดยผิวเผินแล้วเป็นการประสมคำระหว่างคำที่เขียนด้วยอักษรคันจิกับอักษรคาตากานะ แต่หากพิจารณาโครงสร้างคำประสมให้พบว่า *kaNseN.rikusu* ‘ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ’ เกิดจากการประสมคำถึง 2 ครั้ง โดยครั้งแรกเป็นการประสมคำของคำว่า *kaNseN* ‘การติดเชื้อ’ เป็นการประสมคำกริยากับคำนาม (VN compounding) โดย *kaN* มาจากคำกริยา *kaNdziru* ‘รู้สึก’⁷ ประสมกับคำนาม *seN* ‘รอยต่าง’ ได้คำว่า *kaNseN* โดยตามกฎส่วนหลักอยู่ขวามือ (Right-hand head rule) ของวิลเลียม (William, 1981) ชนิดของคำประสมจะยึดตามส่วนหลักที่อยู่ทางขวามือ ดังนั้น *kaNseN* จึงเป็นคำนามไม่ใช่คำกริยา การประสมคำครั้งที่สองคือการนำคำนาม *kaNseN* และ *rikusu* มาประสมกันอีกครั้ง ซึ่งคำว่า *rikusu* เป็นคำยืมมาจากภาษาอังกฤษ *risk* ‘เสี่ยง’ เมื่อนำมาประสมกันจึงได้คำว่า *kaNseN.rikusu* สำหรับการรับรู้ความหมายของคำนี้ชาวต่างชาติ⁸ จำเป็นต้องเข้าใจความหมายทั้ง *kaNseN* และต้องรู้ว่า *rikusu* เป็นคำยืมที่ถอดเสียงมาจากคำว่า *risk* กล่าวคือหากไม่รู้ความหมายคำใดคำหนึ่งจะไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำประสมนี้ได้ ยิ่งไปกว่านั้นในกรณีที่รู้ความหมายของทั้งสองคำแต่ไม่เคยเห็นคำประสมคำนี้มาก่อน ก็อาจมีความเป็นไปได้ที่ชาวต่างชาติจะตีความผิดเพี้ยนไปได้

จากปัญหาความซับซ้อนของคำประสมในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่ได้อธิบายไปข้างต้นนั้น ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจึงได้ปรับไปใช้คำที่มีโครงสร้างคำที่ไม่ซับซ้อนดังแสดงไว้ใน (8) ผังขวา *b'io:ki* ‘การเจ็บป่วย’ ซึ่งเป็นคำศัพท์พื้นฐานสำหรับผู้รู้ภาษาญี่ปุ่น

⁷ คุโรดะ และคณะ (Kuroda et al., 2018, p. 66) จัดคำว่า *kaNseN* อยู่ในหมวดคำประสมคำกริยากับคำนาม โดย *kaN* มาจากกริยา *kaNdziru* ‘รู้สึก’ ประสมกับ *seN* ‘รอยต่าง’ ซึ่งที่เป็นคำนาม

⁸ ชาวต่างชาติอาจไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

ในระดับพื้นฐานอาจคิดว่าคำนี้ไม่ใช่คำประสม เนื่องจากการใช้กันจนเคยชิน อย่างไรก็ตาม ในมุมมองทางระบบหน่วยคำแล้ว คำว่า *b'o:ki* เป็นคำประสมคำนามกับคำนาม (NN compounding) ซึ่งมีกระบวนการประสมคำที่ซับซ้อนน้อยกว่า *kaNseN.rikuusu* กล่าวคือ *b'o:ki* เกิดจากการนำคำว่า *b'o:* 'โรค การเจ็บป่วย' และ *ki* 'ความรู้สึก' มาประสมกันทำให้เกิดคำใหม่ขึ้น

4.1.3 ปรับคำยืมที่มีความหมายของคำต้นทางและปลายทางแตกต่างกัน

ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนได้ดังตัวอย่าง (9-JP) เปลี่ยนเป็นกริยาวลี ภาษาญี่ปุ่นสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่าดังตัวอย่าง (9-EJP) แทน

(9-JP) テレワーク /terewa:ku/

“การทำงานที่บ้าน”

(9-EJP) じぶんの 家で 仕事する
dzibuuN-no utji-de jigotosuruu
ตนเอง-GEN บ้าน-ที่ ทำงาน
“ทำงานที่บ้านของตนเอง”

จากตัวอย่าง (9-JP) คำว่า *terewa:ku* ‘การทำงานที่บ้าน’ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษคำว่า *telework* ‘การทำงานทางไกล’ โดยคำนี้ก่อนช่วงโรคโควิด 19 ระบาด คำว่า *terewa:ku* หมายถึงการทำงานทางไกลจากที่อื่นโดยใช้ระบบโทรคมนาคมซึ่งมีความหมายคล้ายกับคำศัพท์ต้นทาง สมาคมการทำงานทางไกลแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (Japan Telework Association, n.d.) ได้อธิบายเกี่ยวกับ *terewa:ku* ว่ามี 4 รูปแบบ คือ *zaitakuwakiNmui* ‘การทำงานจากบ้าน’ *mobairuwa:ku* ‘การทำงานนอกสถานที่ (ที่ใดก็ได้)’ *sateraito* หรือ *kowa:kiNgui* ‘การทำงานในสภาพแวดล้อมในลักษณะของสำนักงานสาขาย่อย’ และ *wakefon* ‘การทำงานและพักผ่อนในเวลาเดียวกัน’ แต่หลังจากเกิดการระบาดของโรคโควิด 19 คำว่า *terewa:ku* นี้มีความหมายแคบลง โดยหมายถึง *zaitakuwakiNmui* ‘การทำงานจากบ้าน’ เท่านั้น อารายิ (Arai, 2020) กล่าวถึงนโยบายเกี่ยวกับมาตรการการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ โดยสำนักงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการรับมือโรคโควิด 19 นี้ได้มีการส่งเสริมการทำงาน

ที่บ้าน โดยใช้คำว่า 在宅勤務(テレワーク)/zaitakuwkiNmww(terewa:kuw)/ จากการเขียน
ในลักษณะนี้ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนนวลิต “()” เป็นการใช้อธิบายเพิ่มเติม
เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบการใช้ テレワーク(在宅勤務) /terewa: kuw/
(zaitakuwkiNmww)/ ด้วยเช่นกัน ดังนั้นการใช้ *terewa:kuw* ในบริบทนี้จึงหมายถึง “การทำงาน
จากบ้าน” ซึ่งเป็นความหมายที่แตกต่าง telework ที่เป็นคำศัพท์ต้นทาง ด้วยเหตุนี้
ในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจึงเปลี่ยนคำในลักษณะข้างต้นมาใช้กริยาวลีหรือประโยคดังที่
ปรากฏใน (9-EJP) เพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

4.2 กลวิธีการลดส่วนขยายของนามวลี

กลวิธีนี้เป็นการปรับลดส่วนขยายนามวลีซึ่งอาจมีส่วนขยายเป็นนามวลี คุณศัพท์วลี
หรือกริยาวลี เป็นต้น สำหรับส่วนขยายของนามวลี กนกวรรณวลัย อินทร์หงษ์ษา
(2562, น. 179) ได้อธิบายความแตกต่างของโครงสร้างนามวลีระหว่างภาษาไทยกับ
ภาษาญี่ปุ่นไว้ว่าส่วนขยายของนามวลีภาษาไทยจะอยู่ส่วนท้ายของส่วนหลัก (head)
ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นจะอยู่ส่วนหน้าของส่วนหลัก ทั้งนี้เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่
ส่วนหลักอยู่หน้า (Head-initial language) แต่ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ส่วนหลักอยู่หลัง
(Head-final language)

สำหรับส่วนขยายที่อยู่ด้านหน้าของส่วนหลักที่เป็นนามวลีนั้นตามทฤษฎี
เอกซ์บาร์ของชอมสกี ปี 1970 โครงสร้างของวลีหรือประโยคมีกฎคือ $X' \rightarrow X YP$ โดย
 X' เป็นส่วนประกอบ (constituent) ส่วน X เป็นส่วนหลักและ YP เป็นส่วนขยาย
(Cook & Newson, 2007, p. 66) กล่าวคือ ส่วนประกอบ (อาจเป็นประโยค วลี
หรือคำ) จะประกอบด้วยส่วนหลักและส่วนขยายตามลำดับ โดยตามกฎโครงสร้างของ
วลีหรือประโยคข้างต้น กฎของนามวลีอาจมีหรือไม่มีส่วนขยายก็ได้ แต่ส่วนหลักที่เป็น
คำนามต้องมีเสมอ ดังตัวอย่างกฎใน (10) โดยกฎใน (10ก) เป็นกฎนามวลีที่ไม่มีส่วน
ขยาย (มีแค่คำนาม) กฎใน (10ข) และ (10ค) เป็นนามวลีที่มีส่วนขยาย โดยกฎ (10ค) เป็น
กฎนามวลีที่มีส่วนขยายมากที่สุด

(10) ก. NP $\rightarrow$ N

ข. NP $\rightarrow$ (D) (AdjP) N

ค. NP $\rightarrow$ (D) (Adv+) (Adj+) N (PP+) (CP)

(Carnie, 2013, pp. 75-6, 89)

จากกฎ (10ก-ค) แสดงให้เห็นว่านามวลีมีส่วนหลักคือคำนาม (N) อาจมีส่วนขยายเป็นตัวกำหนด (determiner หรือ D) วิเศษณ์วลี (adverb phrase หรือ AdvP) คุณศัพท์วลี (adjective phrase หรือ AdjP) บุพบทวลี (prepositional phrase หรือ PP) หรือ วลีตัวนำส่วนเติมเต็ม (complementizer phrase หรือ CP) ก็ได้

สำหรับกฎข้างต้นขอมสกีใช้ตัวอย่างข้อมูลภาษาจากภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีส่วนหลักอยู่หน้า แต่ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีส่วนหลักอยู่หลัง ดังนั้นกฎโครงสร้างวลีหรือประโยคจะเป็นแบบ $X' \rightarrow YP X$ โดยส่วนขยายทั้งหมดจะอยู่ด้านหน้าของส่วนหลัก จากทฤษฎีเอกซ์บาร์และกฎนามวลีที่ได้อธิบายข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษานี้พบว่านามวลีที่มีส่วนขยายในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเมื่อถูกปรับเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายแล้วยังคงส่วนขยายไว้อย่างไรก็ตามในส่วนของการปรับส่วนขยายมีการนำกลวิธีเชิงอรรถศาสตร์มาใช้ กล่าวคือ มีการใช้คำพ้องความหมายที่ง่ายกว่าแทน เช่น *ko:re:ja* ‘ผู้สูงอายุ’ ใน (11-JP) และ *o-tofijori* ‘คนชรา’ ใน (11-EJP) นอกจากกลวิธีทางด้านความหมายแล้ว ประโยค (11-JP) กับ (11-EJP) ยังใช้กลวิธีเชิงวากยสัมพันธ์ในการปรับส่วนขยายของนามวลีให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

(11-JP) [[[[高齡者_N や 持病_NNP]の [ある_V ような]]
ko:re:ja ja dzib'o:-no aru jo:-na
ผู้สูงอายุ CONJ โรคประจำตัว-GEN มี EVID-COP
重症化リスク_Nの [高い_{Adj} 人_N]]NP
dzu:fo:ka.rikusu-no takai çito
อาการรุนแรง.ความเสี่ยง-GEN สูง คน
“คนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะมีอาการรุนแรงเช่นผู้สูงอายุหรือคนที่มีโรคประจำตัว”

(11-EJP) [[としよ た びょうき ある]s ひと_N]]NP
o-tofijori ta-no b'io:ki-ga aru çito
คนชรา อื่น-GEN โรค-NOM มี คน
“คนชราและคนที่มีโรคอื่น ๆ”

ข้อมูลภาษาทั้ง (11-JP) และ (11-EJP) มีนามวลีที่เป็นส่วนหลักเหมือนกันคือ *çito* ‘คน’ และมีส่วนขยายทั้งคู่ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากส่วนขยายหน้าส่วนหลักแล้ว นามวลี (11-EJP) มีโครงสร้างวลีที่ซับซ้อนน้อยกว่า (11-JP) เขียนโครงสร้างประโยค (11-JP) เป็นสัญลักษณ์ได้ใน (12-JP) และโครงสร้างของ (11-EJP) เขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ใน (12-EJP) ตามลำดับ

(12-JP) [[[N₁ CONJ N₂]GEN [[V EVID-COP] N₃]GEN [Adj N₄]]

(12-EJP) [[N₁, N₂]GEN [[S] N₃]]

จากโครงสร้าง (12-JP) และ (12-EJP) ผู้วิจัยแบ่งประเด็นความซับซ้อนของโครงสร้างส่วนขยายนามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานและกลวิธีลดส่วนขยายของนามวลีในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายไว้ 3 ประเด็น คือ ประเด็นแรกนามวลี *ko:re:ja ja dzib'o:* ‘ผู้สูงอายุและโรคประจำตัว’ ใน (11-JP) ใช้หน่วยคำเชื่อม *ja* ‘และ’ ในการเชื่อมคำนามสองคำเข้าด้วยกัน ส่วน *o-tojiyori, ta* ‘คนชรา, อื่น ๆ’ ใน (11-EJP) ไม่ใช้หน่วยคำเชื่อม แต่ใช้เครื่องหมายจุลภาค (หรือในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า *teN*) ซึ่งเป็นเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อใช้ในการความหมายว่า “และ/หรือ” แทน

ประเด็นที่สอง พิจารณาวลีใน (13ก) และโครงสร้างใน (13ข) ซึ่งเป็นวลีจาก (11-JP)

(13)	ก.	高齢者	や	持病の	ある	ような
		ko:re:ja	ja	dzib'o:-no	aru	jo:-na
		ผู้สูงอายุ	CONJ	โรคประจำตัว-GEN	มี	EVID-COP

ข. [[N₁ CONJ N₂]GEN [[V EVID-COP]

โครงสร้างของส่วนขยายนามวลีใน (13ก) มีความสับสนเป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวบ่งชี้แสดงความเป็นเจ้าของ (genitive particle) *no* ในภาษาญี่ปุ่นใช้ในการขยายนามวลีกับนามวลีเท่านั้น เช่น *watafi no heja* ‘ห้องของฉัน’ เป็นการเชื่อมคำระหว่างคำนาม *watafi* ‘ฉัน’ กับ *heja* ‘ห้อง’ แต่หากพิจารณาวลี (13ก) นามวลี *ko:re:ja ja dzib'o:* ‘ผู้สูงอายุและโรคประจำตัว’ และคำกริยา *aru* ‘มี’ ไม่สามารถใช้ตัวบ่งชี้ *no* ได้

แต่ใน (13ก) ทั้งนามวลีและคำกริยาอยู่ติดกันโดยมีตัวบ่งชี้ *no* ขึ้นตรงกลาง ซึ่งดูเหมือนการเชื่อมคำเป็นอย่างมาก ในจุดนี้ทำให้ผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นระดับพื้นฐานเกิดความสับสน แต่ถ้าดูจากโครงสร้าง (13ข) แล้วตัวบ่งชี้ *no* ไม่ได้ใช้ขยายนามวลี *ko:re:ja ja dzib'o:* กับคำกริยา *aru* แต่ใช้ขยายภาคแสดงที่เป็นคำนาม (nominal predicate) *ja:-na* เพื่อบ่งชี้ที่มาของข้อมูล (Evidentiality) ซึ่งในที่นี้มีความหมายว่า “ราวกับ/ เหมือนกับ” ฮาเซกาวะ (Hasegawa, 2015, p. 311) อธิบายไว้ว่ารูปไวยากรณ์การเชื่อมคำระหว่างนามวลีและภาคแสดงที่เป็นคำนาม *ja:-* นี้จะใช้ตัวบ่งชี้ *no* ดังนั้นในโครงสร้าง (13ข) จึงแสดงโครงสร้างการเชื่อมคำของรูปไวยากรณ์ไว้อย่างละเอียด จากความซับซ้อนในลักษณะนี้ จึงมีการปรับรูปแบบประโยคให้มีการใช้ตัวบ่งชี้ *ga* เพื่อแสดงประธานและภาคแสดงของประโยคที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังแสดงไว้ใน (11-EJP) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายของซาโตะ (Sato, 2013) ที่ว่าภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจะมีตัวบ่งชี้ประธาน ตัวบ่งชี้กรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้รับสารไม่เกิดความสับสน

4.3 กลวิธีการลดความสุภาพ

กลวิธีการลดความสุภาพนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในสังคมญี่ปุ่นที่สื่อสารกันด้วยภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานนั้นแนวคิดเรื่องความสุภาพในภาษา⁹ (linguistic politeness) อันเป็นกรอบแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) ที่สำคัญแนวคิดหนึ่ง ทรงธรรม อินทจักร (2550, น. 123-124) อธิบายความสำคัญความสุภาพไว้ว่าความสุภาพเป็นสิ่งที่ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ต้องเรียนรู้เพื่อใช้ในสถานการณ์หรือโอกาสที่เหมาะสม เช่น คนไทยมักลงท้ายประโยคด้วย *ครับ* หรือ *ค่ะ* เพื่อแสดงความสุภาพต่อคู่สนทนา หรือการใช้คำว่า *please* ในกรณีที่ต้องการขอร้องในภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งการแสดงออกสุภาพนี้ถือเป็นบรรทัดฐานของสังคม (social norm) ที่คนในสังคมต่างคาดหวังเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

สำหรับภาษาญี่ปุ่นนั้นนับได้ว่าเป็นภาษาหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านระบบหน่วยคำ (morphologically rich language) โดยมีการแสดงความสุภาพผ่านระบบหน่วยคำ เช่น การใช้หน่วยคำเติมหน้า (prefix) และหน่วยคำเติมท้าย (suffix) โดยการแสดงความสุภาพนี้มีหลายระดับ ขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง หรือผู้ที่

⁹ ทรงธรรม อินทจักร (2550) เรียกว่า “ภาษาสุภาพ” แต่ในบทความนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ความสุภาพในภาษา” เนื่องจาก “ภาษาสุภาพ” อาจทำให้ผู้อ่านสับสนกับภาษาสุภาพ หรือ 敬語 /ke:go/ ในภาษาญี่ปุ่นที่มีทั้งรูปยกย่อง (referent honorifics) และรูปลดต่ำ (humilifics) เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสุภาพในภาษาญี่ปุ่น

ถูกกล่าวถึง (บุคคลที่ 3) ฮาเซกะวะ (Hasegawa, 2015) อธิบายว่า การแสดงความสุภาพผ่านภาษามีหลายลักษณะ เช่น การแสดงความสุภาพทั่วไป (addressee honorifics) การแสดงความยกย่องต่อคู่สนทนาหรือบุคคลที่ 3 (referent honorifics) การแสดงความถ่อมตัว (humilifics) และการใช้คำไพเราะ (beautification)

จากแนวคิดความสุภาพข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าในการปรับภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานมีการใช้หน่วยคำเพื่อแสดงความสุภาพดังตัวอย่าง (14-JP) เป็นการใช้หน่วยคำเติมหน้า *go-* เพื่อแสดงความสุภาพของนามวลี *k'o:r'aku* ‘ความร่วมมือ’ ในขณะที่ (14-EJP) ไม่ปรากฏการใช้หน่วยคำเติมหน้าแสดงความสุภาพเลย

(14-JP) 感染症 対策への ご協力を お願いします。
kaNseN.jo: taisaku-e-no go-k'o:r'aku-wo onegaijimasu
อาการติดเชื้อ รับมือ-ถึง-GEN POL-ความร่วมมือ-ACC กรุณา
“ขอความร่วมมือในการป้องกันการติดเชื้อ”

(14-EJP) 感染症 (人に うつる 病気) を 広げない ように しましょう。
kaNseN.jo: cito-ni utsuru b'o:ki-ACC ciroge-nai jo:ni ji-mafo:
การติดเชื้อ คน-DAT แพร่ โรค แพร่-NEG เพื่อ ทำ-VOL¹⁰
“ทำเพื่อไม่ให้เกิดการติดเชื้อ (โรคที่แพร่สู่คน) ขยายวงกว้างออกไปกันเถอะ”

จากตัวอย่าง (14-EJP) มีการปรับนามวลีจาก *go-k'o:r'aku* ‘POL-ความร่วมมือ’ ใน (14-JP) ให้เป็นสำนวนเชิงุชน *jimafo* ‘ทำ-VOL’ ใน (14-EJP) เพื่อให้เข้าใจความหมายง่ายขึ้น

ตามกฎความร่วมมือของไกรซ์ (Grice's cooperative principle) (Grice, 1975) ในการสนทนาผู้พูดและผู้ฟังต้องอาศัยกฎความร่วมมือเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสื่อสารได้อย่างเข้าใจกัน โดยกฎความร่วมมือมี 4 กฎ คือ

1. กฎของปริมาณ (maxim of quantity) คือ การที่ผู้พูดพูดมีเนื้อหาสาระและไม่พูดมากหรือน้อยจนเกินไป

¹⁰ Volitional form

2. กฎของคุณภาพ (maxim of quality) คือ การที่ผู้พูดไม่พูดในสิ่งที่ตนไม่รู้จักหรือมีหลักฐานไม่เพียงพอ

3. กฎของความเกี่ยวเนื่อง (maxim of relation) คือ การที่ผู้พูดพูดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือไม่พูดนอกประเด็น

4. กฎความเป็นระเบียบ (maxim of manner) คือ การที่ผู้พูดไม่ปิดบังข้อมูลพูดให้ชัดเจนไม่กำกวม กระชับ และไม่วกวน

สืบเนื่องจากตัวอย่างที่ (14) เมื่อนำกฎความร่วมมือของโกรซ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วพบว่าการปรับภาษาจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการใช้กฎความร่วมมือของโกรซ์ข้อที่ 4 คือ กฎความเป็นระเบียบ กล่าวคือ การสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานในกรณีนี้ที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ในระดับดีถึงดีมากนั้น แนวคิดเรื่องความสุภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อใช้ในการรักษาหน้า (face) ของทั้งผู้พูดและผู้ฟังเอง ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใน (14-EJP) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจนเท่านั้น โดยเลคอฟฟ์ (Lakoff, 1973, p. 296) อธิบายเพิ่มเติมถึงกลวิธีในการสื่อความหมาย (rules of pragmatic competence) มีกฎ 2 ข้อคือ ความชัดเจนและความสุภาพ โดยความสุภาพของภาษาจะเกิดขึ้นเมื่อสถานภาพทางสังคมมีความสำคัญมากกว่าการให้ข้อมูลที่ชัดเจน ไม่กำกวม แต่สำหรับในบริบทภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าสถานภาพทางสังคม ดังนั้นความสุภาพในบริบทนี้จึงไม่เกิด กล่าวคือ ผู้รับข้อมูลต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน ตรงประเด็นมากกว่าการคำนึงถึงเรื่องการรักษาหน้าทางสังคม สำหรับกลวิธีการปรับลดความสุภาพนี้สอดคล้องกับหลักการของอิวาทะ (Iwata, 2020) ที่สรุปไว้ว่าภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายควรหลีกเลี่ยงการใช้คำสุภาพ

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบข้อมูลเพิ่มเติมจากแนวคิดของอิวาทะด้วยเช่นกัน กล่าวคือ แม้ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจะไม่ใช้คำสุภาพ เช่น คำที่ใช้หน่วยคำเติมหน้าเพื่อแสดงความสุภาพ *go-* หรือ *o-* แต่ผู้วิจัยพบว่าในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายก็มีการใช้หน่วยคำเติมหน้าดังกล่าวด้วยเช่นกัน ดังปรากฏใน (11-EJP) *o-tofijori* ‘คนชรา’ มีการใช้หน่วยคำเติมหน้า *o-* ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมองว่าการใช้หน่วยคำเติมหน้าในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายไม่ได้สื่อถึงความสุภาพและใช้ในการรักษามานะระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเช่นเดียวกับ *go-k'o'ra'ku* ‘POL-ความร่วมมือ’ ใน (14-JP) แต่ใช้เพื่อความไพเราะของภาษาหรือที่ฮาเซกาวะ (Hasegawa, 2015) เรียกว่าคำไพเราะ นอกจากนี้หน่วยคำเติมหน้ายังทำให้

ความหมายของคำชัดเจนขึ้นอีกด้วย ซึ่งคำบางคำที่มีการเติมหน่วยคำเติมหน้า *o-* แม้ผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานก็มีความคุ้นเคยและใช้เป็นปกติในชีวิตประจำวัน หากตัดหน่วยคำเติมหน้า *o-* ออกไปอาจทำให้เกิดความสับสนและอาจไม่รู้ว่คำศัพท์เหล่านั้นเป็นคำเดียวกัน ดังตัวอย่าง (15ก-ค)

(15)	ก.	^{かね} お金	→	^{かね} 金
		o-kane		kane
		“HON.เงิน”		“เงิน”
	ข.	^{さけ} お酒	→	^{さけ} 酒
		o-sake		sake
		“HON.สุรา เหล้า”		“สุรา เหล้า”
	ค.	^{かし} お菓子	→	^{かし} 菓子
		o-kafi		kafi
		“HON.ขนม”		“ขนม”

คำศัพท์ใน (15ก-ค) ผังซ้ายเป็นคำที่มีการเติมหน่วยคำเติมหน้า *o-* ส่วนคำในฝั่งขวาเป็นคำที่ไม่เติมหน่วยคำเติมหน้า *o-* สำหรับผู้ใช้ภาษาญี่ปุ่นไม่ว่าจะระดับพื้นฐานหรือระดับสูงต่างคุ้นเคยและใช้คำศัพท์ในฝั่งซ้ายที่มีการเติมหน่วยคำเติมหน้า *o-* มากกว่ายิ่งไปกว่านั้นในการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในบริบทที่ไม่เห็นตัวอักษร (เช่น การฟัง การสนทนา) การสื่อสารในลักษณะนี้ผู้รับสารจะไม่เห็นอักษรคันจิอาจเกิดความสับสนได้ เช่น คำว่า *kafi* ‘ขนม’ ใน (15ค) การออกเสียง /kafi/ นี้สามารถสื่อความหมายอื่นนอกจาก “ขนม” ได้อีกมากมาย เช่น 歌詞 ‘เนื้อเพลง’ 下肢 ‘ขา’ 桎 ‘ต้นไผ่’ 嫁資 ‘สมบัติของภรรยา’ 仮歯 ‘ฟันปลอม’ เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้ล้วนเป็นคำพ้องเสียงกับ /kafi/ ใน (15ค) ทั้งสิ้น ดังนั้นการใส่หน่วยคำเติมหน้า *o-* จึงทำให้มีความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงลงความเห็นว่าในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายแม้จะมีหลักการกำหนดว่าควรหลีกเลี่ยงการใช้หน่วยคำเติมหน้าแสดงความสุภาพ *o-* อย่างไรก็ตามก็ยังมีการใช้หน่วยคำเติมหน้า *o-* เพื่อความไพเราะของคำและทำให้ความหมายของคำชัดเจนขึ้น

4.4 กลวิธีการเพิ่มคำอธิบาย

กลวิธีอื่นนอกเหนือจากกลวิธีใน 4.1-4.3 ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการใช้กลวิธีการเพิ่มคำอธิบายหรือให้ความหมายเพิ่มเติมในกรณีที่จำเป็นต้องคงคำศัพท์เดิมซึ่งอาจเป็นคำศัพท์เฉพาะไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการเพิ่มคำอธิบายไว้เป็น 2 กลวิธีย่อย ดังนี้

4.4.1 กลวิธีการใช้อักษรฮิรางานะเขียนแทนอักษรคันจิพร้อมเขียนขยายความในวงเล็บ

ดังตัวอย่าง (16-JP) แสดงคำศัพท์เฉพาะในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐาน ส่วน (16-EJP) แสดงการเขียนแทนด้วยอักษรฮิรางานะพร้อมคำอธิบายความหมายเพิ่มเติมในวงเล็บ “< >” หรือ angle brackets

(16-JP) 「密閉」 「密集」 「密接」 しない！
mippe: miffuu missetsu jinai
มิดชิด ชิดแน่น ไกลชิด ทำ-NEG
“อย่าอยู่ (ในที่) ‘มิดชิด’ ‘รวมตัวกันแน่น’ ‘ใกล้ชิด’”

(16-EJP) 「みっぺい <しめた まま>」
mippe: jime-ta mama
การปิดมิดชิด ปิด-PAST คงไว้เช่นนั้น
“(ที่)ที่ปิดมิดชิด <สถานที่ที่ปิดไว้เอาไว้เช่นนั้น>”

ตัวอย่าง (16-EJP) เป็นการเขียนด้วยอักษรฮิรางานะแทนอักษรคันจิใน (16-JP) โดยทั้งสองคำมีเสียงอ่านและความหมายเหมือนกันคือ /mippe/ ‘การปิดมิดชิด’ แต่มีการเขียนด้วยอักษรคนละประเภท โดยในภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายใน (16-EJP) คำว่า *mippe* แม้จะอ่านได้ง่ายขึ้นเนื่องจากถูกเขียนแทนด้วยอักษรฮิรางานะ แต่คำนี้ไม่ใช่คำศัพท์พื้นฐาน และเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้ จึงมีการเขียนอธิบายความหมายเพิ่มเติมในวงเล็บท้ายคำเพื่อเสริมความว่า “การปิดมิดชิด” คือ “การที่สถานที่หนึ่ง ๆ ปิดเอาไว้เช่นนั้น”

4.4.2 กลวิธีการเพิ่มคำศัพท์ที่เขียนด้วยอักษรโรมันกำกับไว้ท้ายคำศัพท์ เฉพาะที่มาจากภาษาต่างประเทศที่รู้จักกันดี ดังตัวอย่าง (17-EJP)

(17-JP) **新型コロナウイルス**の 感染拡大予防に
fiNgata.koronawirusu-no kaNseN.kakudai.jobu:-ni
 แบบใหม่.ไวรัสโคโรนา-GEN การติดโรค.การแพร่กระจาย.การป้องกัน-DAT
 ご協力を おねがいします。
go-k'io:r'oku-wo onegaijimasu
 POL-ความร่วมมือ-ACC กรุณา
 “ขอความร่วมมือช่วยป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่”

(17-EJP) ^{しんがた}**新型コロナウイルス** (COVID-19) が ^{ひろ} 広がらない ように しましょう。
fiNgata.koronawirusu kəuvit-19-ga ċirogar-anai jo:ni fi-maʃo:
 แบบใหม่.ไวรัสโคโรนา โควิด-19 -NOM แพร่-NEG เพื่อ ทำ-VOL
 “ทำให้ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) ไม่แพร่กระจายกันเถอะ”

ประโยคใน (17-JP) และ (17-EJP) เป็นตัวอย่างการเขียนคำศัพท์ต้นทางด้วย
 อักษรโรมัน กล่าวคือ *koronawirusu* ‘ไวรัสโคโรนา’ เป็นคำยืมมาจากคำต้นทาง
Coronavirus ซึ่งเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และนำมาประสมกับคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น
fiNgata ‘แบบใหม่’ เพื่อสื่อความหมายถึงไวรัสโคโรนาที่แพร่ระบาดตั้งแต่ช่วง
 ปลายปี พ.ศ. 2562 ดังนั้นเพื่อให้แสดงความหมายของคำว่า *fiNgata.koronawirusu*
 ‘ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่’ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายจึงมีการเขียน *COVID-19*
 กำกับไว้ในวงเล็บหลังคำศัพท์เฉพาะในลักษณะนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งกลวิธีนี้ขัดแย้งกับ
 แนวคิดของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายข้อ 4 ที่ได้สรุปไว้ในหัวข้อที่ 2 ก่อนหน้านี้ที่ว่า
 “หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศและอักษรโรมัน” แต่ในบริบทของการให้
 ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 นี้ มีความแตกต่างจากการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในบริบทอื่น
 คือ การใช้ใช้อักษรโรมันจะทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจอักษรโรมันได้ดีกว่าคำที่เขียนด้วย
 อักษรคาตากานะ

สำหรับในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์นามวลีในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานที่ถูกปรับให้
 เป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในโปสเตอร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ของหน่วยงานรัฐ
 ในประเทศญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจข้อมูลที่ได้ประกาศออกไปและ

สามารถปฏิบัติตนให้เป็นแนวทางเดียวกันกับคนในสังคม พบว่ามีการปรับภาษา มีการใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ เช่น กลวิธีทางอรรถศาสตร์ กลวิธีทางระบบหน่วยคำ กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้กลวิธีอื่น ๆ คือ การเพิ่มคำอธิบายความหมายและการใช้อักษรโรมันอีกด้วย

5. สรุปผลการศึกษา

บทความนี้เป็นการศึกษานามวลีที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานซึ่งถูกปรับเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายแล้ว จากกรอบแนวคิดของยูอาสะ (Yuasa, 2014) อธิบายว่า นามวลีอาจถูกปรับให้เป็นนามวลี กริยาวลี หรือประโยค โดยการเปลี่ยนนามวลีจากภาษาญี่ปุ่นมาตรฐานเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาศาสตร์ที่หลากหลาย คือ กลวิธีที่หนึ่งเป็นกลวิธีทางอรรถศาสตร์ซึ่งเป็นกลวิธีด้านความหมาย โดยภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการเปลี่ยนไปใช้คำหรือวลีที่มีความหมายคล้ายคำพ้องความหมาย หรือคำลูกกลุ่มแทนนามวลีเดิมที่เป็นคำศัพท์ยาก นอกจากนี้แล้วยังมีการเปลี่ยนไปใช้คำที่มีความหมายชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ซึ่งกลวิธีนี้สอดคล้องกับหลักของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายข้อ 2 ที่ว่า “ไม่ใช่อักษรคันจิในแต่ละประโยคมากเกินไป” และข้อ 4 ที่ว่า “ไม่ใช่คำศัพท์ยาก” กลวิธีที่สองคือกลวิธีทางระบบหน่วยคำ กลวิธีนี้เป็นการปรับจากนามวลีเดิมที่มีโครงสร้างวลีที่เป็นการประสมคำที่ซับซ้อนให้เป็นคำที่ไม่ใช่คำประสมหรือใช้คำประสมที่เป็นคำศัพท์พื้นฐานและยังมีการใช้การแปลงเป็นนามอีกด้วย ซึ่งกลวิธีนี้สอดคล้องกับหลักการของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายข้อ 4 เช่นเดียวกัน กลวิธีที่สามเป็นกลวิธีเชิงวากยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกลวิธีที่ใช้ปรับลดส่วนขยายของนามวลีโดยส่วนขยายของนามวลีจะถูกเปลี่ยนให้ส่วนขยายสั้นลงหรือมีโครงสร้างที่ซับซ้อนน้อยลง อีกทั้งยังมีการใช้ตัวบ่งชี้แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ของนามวลีที่ชัดเจน เพื่อให้เข้าใจหน้าที่ทางไวยากรณ์ของนามวลีนั้น ๆ เช่น ทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดซาโตะ (Sato, 2013) ที่ว่า “ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการใช้ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน” และยังสอดคล้องกับหลักการของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายข้อ 1 ว่า “ประโยคของภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีโครงสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน” กลวิธีที่สี่เป็นกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ กลวิธีนี้เป็นการลดระดับความสุภาพของนามวลี โดยการไม่ใช้หน่วยคำเติมหน้าที่แสดงความสุภาพ ซึ่งเป็นกลวิธีที่สอดคล้องตามแนวคิดของอิวาทะ (Iwata, 2020) และหลักการภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายข้อ 7 ที่ว่า “หลีกเลี่ยงการใช้หน่วยคำเติมหน้าที่แสดงความสุภาพ” อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบว่าภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายมีการใช้

หน่วยคำเติมหน้า *o-* เพื่อให้คำไพเราะและมีความหมายชัดเจนขึ้น ซึ่งเป็นข้อค้นพบเพิ่มเติมจากหลักการภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย นอกจากนี้ การใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในบริบทการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด 19 นี้มีการใช้ทั้งคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและอักษรโรมัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายในข้อ 4 ที่ว่า “หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศและอักษรโรมัน”

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณวลัย อินทร์หงษ์ษา. (2562). โครงสร้างการritzในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น: การศึกษาเปรียบเทียบเชิงวากยสัมพันธ์และระบบคำ. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 36(1), 169-193.
- ทรงธรรม อินทจักร. (2550). *แนวคิดพื้นฐานด้านวจนปฏิบัติศาสตร์*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3). (29 กุมภาพันธ์ 2563). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 48ง หน้า 1.
- วิทยา โยชิตะ. (2562). การส่งแรงงานชาวอิสานสู่ประเทศญี่ปุ่นภายใต้นโยบายใหม่. *โครงการจัดประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ 13: ภูมิภาคนิยมและท้องถิ่นนิยมสมัยใหม่ ในโลกไร้พรมแดน* (น. 106-122). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.).
- วิภาส โพธิแพทย์. (2561). *ภาษาไทยในมุมมองแบบลัทธิภาษาศาสตร์*. โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agency for Cultural Affairs. (2020). *Easy Japanese guidelines for residence support*. https://www.bunka.go.jp/seisaku/kokugo_nihongo/kyoiku/92484001.html
- Arai, T. (2020, April 2). *Kabushikikaisha RSVIPA wa shigatu tuitachi yori kazen rimootowaaku terewaaku (zaitakukimu) wo kaishiitashimashita*. https://www.excite.co.jp/news/article/Prtimes_2020-04-02-54365-52/
- Carnie, A. (2013). *Syntax: A generative introduction* (3th ed.). Wiley-Blackwell.
- Cook, V. J., & Newson, M. (2007). *Chomsky's universal grammar: An introduction*. Blackwell.

- Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. In P. Cole & J. Morgan (Eds.), *Syntax and semantics 3: Speech act* (pp. 41-58). Academic Press.
- Hasegawa, Y. (2015). *Japanese: A linguistics introduction*. Cambridge University Press.
- Immigration Services Agency of Japan. (2020). https://www.moj.go.jp/isa/other_languages.html
- Iori, I. (2016). “*Yasashii Nihongo- tabunkakyoseishakai e*”. Iwanamishinsho.
- Ishihara, S. (2019, October 31). “*Yasashii Nihongo wa Shakaigensouni – Tabunkakyoseisayasai no jikgen ni*”. <http://www.nihongoplat.org/2019/10/31/>
- Iwata. K. (2020). *Iryo de mochiiru “Yasashi Nihongo” Shingata Corona Virusu Kensahen*. <https://www.youtube.com/watch?v=nwne978UBc>
- Japan Telework Association. (n.d.). *Telewaaku to wa*. https://japan-telework.or.jp/tw_about/?fbclid=IwAR18ZxUxUmuMu1Et0Q8hk9zpfBKEb-x7ei-glC5Lj3NEI_aM9Gn7KRhszR8
- Kuroda, K., Yokono, H., Abe, K., Tsuchiya, T., Asao, Y., Kobayashi, Y., Tagawa, T. (2018). Development of acceptability rating data for Japanese (ARDJ): An initial report. *Proc. Of the 24th Annual Meeting of the Association for NLP* (pp. 65-68). https://www.anlp.jp/proceedings/annual_meeting/2018/pdf_dir/C1-6.pdf
- Lakoff, R. (1973). The logic of politeness: Or, minding your P’s and q’s. In C. Corum, T. C., Smith-Stark, & A. Weiser (Eds.), *Papers from 9th Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society* (pp. 292-305). Chicago Linguistic Society.
- Löbner, S. (2013). *Understanding semantics*. Routledge.
- Ministry of Health, Labour and Welfare. (2021). *Novel Coronavirus (COVID-19)*. https://www.mhlw.go.jp/stf/seisakunitsuite/bunya/0000164708_00079.html
- Radford, A. (2004). *English syntax: An introduction*. Cambridge University Press.

- Sato, H. (2013). *"Easy Japanese" Sakusei no tame no Guido line*. Faculty of Humanities Sociolinguistics Laboratory Hirosaki University. https://www.fdma.go.jp/singi_kento/kento/items/kento207_20_san kou5-6.pdf
- Shibata, M. (2006). Yasashii Nihongo no Kokoromi. *The NHK Monthly Report on Broadcast Research*, 56(2), 36-42. The NHK Broadcasting Culture Research Institute.
- Takeda, Y., & Iwata, K. (2019). Yasashii Nihongo o mochiita gaikokujin Shinryo. *Japan Medical Association Journal*, 49, 10-11.
- Tsujimura, N. (2014). *An introduction to Japanese linguistics*. Wiley Blackwell.
- Ueki, Y. (2019). Gaikokujin e no Jyoudentatsu no Kagi "Yasashii Nihongo" Hirogaru. *The Sankei News*. <https://www.sankei.com/article/20190122-PLWYR6IFWBP7XGRBKX54D4W5SM/>
- WHO. (2021, May 26). WHO Coronavirus (COVID-19) dashboard. *World Health Organization*. <https://covid19.who.int/>
- William, E. (1981). On the notions 'lexically related' and 'head of word'. *Linguistic Inquiry*, 12(2), 45-74.
- Yuasa, C. (2014). "Yasashii Nihongo"ni miru iigaesousaku: gokukoutai no keishikini cyakumokushite, *Kanagawa University International Management Review*, 48, 145-155.